

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

VÝBOR REGIONŮ

87. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ, KTERÉ SE KONALO VE DNECH 1. A 2. PROSINCE 2010

Usnesení Výboru regionů k prioritám Výboru regionů na rok 2011 vycházejícím z legislativního a pracovního programu Evropské komise

(2011/C 42/01)

I. ROZPOČET NA ROK 2011 A VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC EVROPSKÉ UNIE NA OBDOBÍ PO ROCE 2013

VÝBOR REGIONŮ

1. vyzývá dvě složky rozpočtového orgánu, aby se co nejrychleji dohodly na rozpočtu na rok 2011, který by umožnil dostát závazkům, jež přijala Evropská unie a zejména její členské státy především v Lisabonské smlouvě a ve finančním výhledu na období 2007–2013;

2. zdůrazňuje zásadní význam pákového efektu, který má evropský rozpočet pro strategii evropské hospodářské obnovy a financování strukturálních investic určených místním a regionálním orgánům, jež jsou základním faktorem hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU;

3. je přesvědčen, že potíže, k nimž došlo při jednání o rozpočtu na rok 2011, odhalují potřebu reformy systému vlastních zdrojů EU, s cílem snížit příspěvky členských států postupným nahrazováním vlastních zdrojů odvozených od DPH jedním nebo několika novými zdroji; v této souvislosti naléhavě vyzývá Komisi, aby dále zvážila, zda pro tento účel využít výnos ze zdanění finančních transakcí či finančních aktivit, prodeje povolenek na emise skleníkových plynů, zdanění letecké dopravy, zvláštní evropské DPH nebo část výnosů ze zdanění energie nebo z daně z příjmů právnických osob;

4. vyzývá především rozpočtový orgán, aby během posledních let víceletého programového období 2007–2013 do rozpočtu převedl požadavky strategie Evropa 2020, zejména co se týče financování stěžejních iniciativ, a aby v rámci víceletého plánování na období po roce 2013 zaručil odpovídající přechodné období;

5. připomíná nespornou přidanou hodnotu, již má evropské spolufinancování strategií zaměstnanosti, udržitelného růstu a solidarity v regionech a městech, a v souvislosti se silným tlakem na veřejné finance zdůrazňuje, místní a regionální finanční prostředky představují v EU dvě třetiny veřejných investic;

6. vítá skutečnost, že Evropská komise přijala jeho návrh stanovit délku finančního rámce na 10 let s přezkumem v polovině období (5+5), a trvá na potřebě zaručit mechanismy flexibility a synchronizace, aby se usnadnilo optimální využití evropského rozpočtu;

7. vítá návrh Evropské komise vypracovat: 1) smlouvu o partnerství v oblasti investic a rozvoje mezi Komisí a každým členským státem ohledně provádění národních programů reforem, ve které by byly vyjádřeny závazky partnerů na státní, regionální a místní úrovni; 2) společný strategický rámec ke zvýšení důslednosti politik EU v zájmu dosažení cílů strategie Evropa 2020. Tyto návrhy jsou v souladu s přístupem, jenž je základem územních paktů navržených VR.

II. BUDOUCNOST POLITIKY SOUDRŽNOSTI

VÝBOR REGIONŮ

8. ve své reakci na 5. zprávu o soudržnosti a poté v analýze budoucích legislativních návrhů a při jednání o budoucím finančním výhledu bude i nadále vyvíjet veškerý politický tlak ve prospěch silné a ambiciózní politiky soudržnosti po roce 2013, která bude přístupná všem evropským územním celkům;

odmítá proto jakoukoliv formu zpětného převedení této politiky na státní úroveň, byť jen částečného, a taktéž jakoukoliv formu odvětvového dělení rozpočtu Unie na úkor politiky soudržnosti;

9. zdůrazňuje přínos politiky soudržnosti k provádění strategie Evropa 2020; připomíná však, že její smysl, jenž je zakotven ve Smlouvě, tkví v zajištění hospodářské, sociální a územní soudržnosti na území Unie; přeje si tedy, aby strukturální fondy nebyly pojmány jako prostý zdroj financování stěžejních iniciativ této strategie, a vyzývá k posílení vlastního územního rozměru této strategie, zejména vytvářením „územních paktů“;

10. vzhledem k tomu, že probíhá trvalá diskuse o navázání přidělování prostředků ze strukturálních fondů na dodržování Paktu o stabilitě a růstu členskými státy, vyjadřuje hluboké znepokojení, pokud jde o navrhované podmínky určené místní a regionální úrovni; obce, města a regiony nemohou nést zodpovědnost za neschopnost vnitrostátních institucí splnit makroekonomická kritéria či provést řádně předpisy EU, ani za tuto skutečnost nemohou být penalizovány;

11. připomíná svůj závazek převést zásadu územní soudržnosti skutečně do praxe, aby se především našla lepší rovnováha vzájemného vztahu venkovských oblastí a městských oblastí a zajistilo se lepší zohlednění územního rozměru odvětvových politik EU; v této souvislosti lituje, že Evropská komise dosud nereagovala na jeho výzvu k předložení bílé knihy o územní soudržnosti;

12. očekává určitou flexibilitu v „nasměrování“ strukturálních fondů po roce 2013;

13. podporuje zachování cíle ambiciózní územní spolupráce, na niž budou vyčleněny dostatečné finanční prostředky;

14. opakuje, že strategie oživení po krizi by se měla zaměřit na novou kvalitu růstu a zohlednit diskusi o „překročení HDP“; lituje, že pracovní program Komise v této věci nepřihlíží k výzvě VR využít při rozhodování o politikách Společenství a jejich hodnocení doplňující ukazatele, které přesněji měří pokrok při udržitelném plnění sociálních, hospodářských a environmentálních cílů;

15. je překvapen, že pracovní program Komise neobsahuje zprávu o provádění nařízení (ES) č. 1082/2006 o ESÚS; na základě závěrů konzultace k tomuto tématu, již provedl, a na základě konkrétního stanoviska k tomuto tématu se zavazuje, že se bude aktivně podílet na změně tohoto nařízení, zejména tím, že vytvoří interaktivní síť místních a regionálních orgánů, jež se v této záležitosti angažují.

III. SMĚREM K INTELIGENTNÍ REGULACI

VÝBOR REGIONŮ

16. hodlá rozvíjet a prohlubovat svoji spolupráci s národními a regionálními parlamenty a vládami v rámci mechanismu včasného varování;

17. zveřejní na jaře 2011 svoji první výroční zprávu o subsidiaritě a přispěje k výroční zprávě o subsidiaritě a proporcionalitě, již přijala Evropská komise;

18. s cílem zlepšit regulační prostředí vyzývá k provádění posouzení dopadu, jež budou lépe zohledňovat územní rozměr, a navrhuje, že přispěje k posouzením dopadu, jež provádí Evropská komise; hodlá rovněž vytvářet mechanismy, jimiž bude přispívat k hodnocení stávající legislativy EU ex-post, zejména tak, že bude sledovat způsoby jejího provádění na místní a regionální úrovni;

19. vítá posílení občanství EU prostřednictvím evropské občanské iniciativy, která by mohla u občanů pomoci vybudovat pocit spoluvlastnictví a ztotožnění s Evropskou unií; velmi rád přispěje k jejímu provádění pomocí osvěty, zahájení diskuse o úspěšných nebo probíhajících iniciativách a podpory těch evropských občanských iniciativ, které pro něj a pro místní a regionální orgány mají největší význam;

20. hodlá i nadále rozvíjet evropskou kulturu víceúrovňové správy, bude pokračovat v činnosti, již zahájil bílou knihou o víceúrovňové správě, a zhodnotí provádění víceúrovňové správy v Evropské unii a bude sledovat její stav.

IV. SPRÁVA EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ

VÝBOR REGIONŮ

21. podporuje záměr Evropské komise posílit správu ekonomických záležitostí v EU a posílit koordinaci hospodářské a daňové politiky; staví se však zásadně proti jakémukoliv návrhu, jehož důsledkem by bylo přerušení financování v rámci politiky soudržnosti z důvodu neplnění pravidel Paktu o stabilitě a růstu ze strany členských států;

22. je potěšen pokrokem, jehož bylo dosud dosaženo u finančního nařízení, a vítá další plán Komise týkající se dokončení reformy, zejména pak princip změny nařízení o ratingových agenturách s cílem napravit přílišnou závislost finančních institucí, investorů, vypůjčovatelů a veřejných subjektů na úvěrovém ratingu, a dále napravit nedostatečnou hospodářskou soutěž mezi ratingovými agenturami; lituje však, že Komise nezohlednila výzvu Evropského parlamentu⁽¹⁾, aby zajistila vypracování studie proveditelnosti a dopadů vytvoření veřejné, nezávislé evropské ratingové agentury.

⁽¹⁾ Viz odstavec 60 usnesení Evropského parlamentu ze dne 20. října 2010 o finanční, hospodářské a sociální krizi: doporučení ohledně vhodných opatření a iniciativ (přezkum v polovině období).

V. EVROPA 2020**VÝBOR REGIONŮ**

23. je přesvědčen, že k dosažení pokroku na cestě k inteligentnímu a udržitelnému růstu podporujícímu začlenění musí EU provádět ve spolupráci s místními a regionálními orgány strategii Evropa 2020;

24. v této souvislosti proto navrhuje, aby byly územní pakty vytvořeny ve všech členských státech EU jako nástroj politického ztotožnění se strategií Evropa 2020 na celostátní, regionální a místní úrovni. Územní pakty by měly představovat podpůrný mechanismus pro přípravu a provádění národních programů reforem a pro sedm stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020;

25. zavazuje se, že bude každoročně před průzkumem ročního růstu publikovat monitorovací zprávu o provádění strategie Evropa 2020 z pohledu místních a regionálních orgánů EU.

A. Inteligentní růst

26. zdůrazňuje skutečnost, že místní a regionální orgány jsou přirozenými klíčovými aktéry v provádění Digitální agendy; velmi rád sehraje aktivní úlohu v dosahování výkonnostních cílů vyvozených z rámce referenčního srovnávání; očekává další iniciativy týkající se e-správy, e-zdraví, přístupu k širokopásmovému připojení, sociálního začlenění a zajištění připojení venkovských a vzdálených oblastí, ochrany údajů a digitalizace kulturních děl;

27. zdůrazňuje význam zapojení místních a regionálních orgánů do budování Unie inovací a do provádění soudržné Průmyslové politiky pro éru globalizace a hodlá v blízké budoucnosti předložit konkrétní návrhy;

28. je překvapen, že do strategických iniciativ Evropské komise na rok 2011 není zahrnut legislativní návrh 8. rámcového programu pro financování výzkumu po roce 2013 (8. RP); potvrzuje svůj závazek přispět k orientačnímu dokumentu Evropské komise v rámci přípravy 8. RP;

29. zdůrazňuje, že všechny úrovně správy musejí spolupracovat a podpořit malé a střední podniky při budování silnějších vazeb mezi základním a aplikovaným výzkumem; vítá opatření na zahájení a podporu iniciativ v oblasti tvořivosti a inovací;

30. zdůrazňuje, že cílů iniciativy Mládež v pohybu bude dosaženo pouze v partnerství s místními a regionálními orgány a mládežnickými organizacemi a sdruženími;

31. vítá úmysl Evropské komise vypracovat nový posílený program pro vysokoškolské vzdělávání a vyzývá k lepší provázanosti mezi odborným vzděláváním a odbornou přípravou vyšší úrovně a vysokoškolským vzděláváním;

32. domnívá se, že je zásadní, aby Evropská komise předložila iniciativu týkající se nových dovedností a zabývala se problémem osob předčasně ukončujících školní docházku a otázkou uznávání neformálního a informálního učení; očekává přezkum agendy Nové dovednosti a nová pracovní místa a zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přizpůsobit dovednosti pracovní síly a učební osnovy s ohledem na očekávané změny a potřeby zaměstnavatelů.

B. Růst podporující začlenění

33. hodlá se aktivně podílet na Evropské platformě pro boj proti chudobě a dbát na zapojení místních a regionálních orgánů, aby byl v rámci evropského roku rozvíjen integrovaný a územní přístup boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení;

34. vítá oznámení Komise, že v roce 2011 zveřejní bílou knihu o důchodech, jež umožní další spolupráci mezi členskými státy; vyzývá k tomu, aby veškeré návrhy v této oblasti doprovázela náležitá posouzení dopadu na místní a regionální orgány, jelikož tyto orgány poskytují většinu pracovních míst ve veřejném sektoru v Evropě a spravují systémy penzijního připojištění pro své zaměstnance;

35. podporuje záměr Komise předložit v roce 2011 nový návrh směrnice o pracovní době, který bude zahrnovat i otázky výjimky a doby pracovní pohotovosti. U regionálních a místních orgánů jako zaměstnavatelů z řad veřejných subjektů vyvstává specifická potřeba mít možnost provést střednědobé posouzení dopadu budoucích předpisů Společenství na jejich plánování lidských zdrojů;

36. vítá záměr Komise předložit v roce 2011 legislativní iniciativu o vysílání pracovníků, kterou by se měnila směrnice 96/71/ES tak, aby byla skutečně dodržována práva vyslaných pracovníků, aby bylo zajištěno stejné zacházení se všemi pracovníky na pracovišti a se všemi podniky, a dále aby byly ujasněny povinnosti vnitrostátních, regionálních a místních orgánů a podniků;

37. požaduje, aby do strategie Evropa 2020 byly zařazeny cíle týkající se zdraví za účelem dosažení inteligentního a vyváženého rozvoje, který může pomoci v boji proti sociálnímu vyloučení;

38. je toho názoru, že by bylo třeba více investovat na pomoc místním a regionálním orgánům se snižováním nerovnosti v oblasti zdraví v Evropě; Výbor doporučuje používat „ukazatele dobrého zdraví“ nebo přístupy, které uznávají důležitost zdravého způsobu života;

39. vítá návrh Evropské komise týkající se posílení ochrany spotřebitelů prostřednictvím skupinových žalob („class actions“) a podporuje iniciativy spočívající v posílení skutečného dodržování pravidel ochrany spotřebitelů.

C. Udržitelný růst

40. očekává, že iniciativa Evropa méně náročná zdroje v rámci strategie Evropa 2020 bude rozvíjet odvětvové politiky v dlouhodobě udržitelném rámci, jehož cílem je oddělit hospodářský růst od využívání zdrojů a jeho dopadu na životní prostředí a podporovat konkurenceschopnost Evropy prostřednictvím ekologických inovací;

41. je odhodlán navázat na svou předchozí politickou činnost týkající se místního a regionálního rozměru energetické strategie EU na období 2011–2020;

42. hodlá přispět k přípravě EU na summit Země Rio+20, jenž pořádá OSN, tím, že podpoří obnovený politický závazek;

43. vyzývá Komisi, aby začlenila biologickou rozmanitost do odvětvových politik a řešila nedostatečné čerpání ze strukturálních fondů v této oblasti; hodlá navázat na konferenci smluvních stran (COP 10) Úmluvy o biologické rozmanitosti, zejména tím, že podpoří provádění rozhodnutí COP 10 týkající se „Akčního plánu pro subnárodní vlády, města a jiné místní orgány v oblasti biologické rozmanitosti (2011–2020)“ v rámci nové politiky a strategie biologické rozmanitosti EU na období po roce 2010;

44. plně schvaluje snahu EU vyjadřovat se jednotně a plnit vedoucí úlohu v globálních jednáních o změně klimatu za účelem dosažení mezinárodně závazných a měřitelných cílů pro snížení emisí skleníkových plynů; v této souvislosti podporuje výzvu obsaženou v usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2010 o konferenci o změně klimatu v Cancúnu, podle níž je nutné v zájmu budoucího udržitelného růstu Evropské unie přijmout cíl na snížení emisí skleníkových plynů ve výši 30 % do roku 2020 ve srovnání s rokem 1990⁽²⁾;

45. požaduje, aby rozpočet EU a jeho víceletý finanční rámec byly více zaměřeny na využívání plného potenciálu místních a regionálních činností v oblasti zmírnění změny klimatu a na zvýšení podpory střednědobého a dlouhodobého investování do místních a regionálních projektů úspor energie a energetické účinnosti, zvláště v rámci Paktu starostů a primátorů.

VI. UVOLNĚNÍ POTENCIÁLU JEDNOTNÉHO TRHU

VÝBOR REGIONŮ

46. vítá akt o jednotném trhu pro sociálně tržní hospodářství a zvláště pobídku určenou občanskému a sociálnímu rozměru jednotného trhu;

47. uznává, že je nutné zavést horizontální sociální klauzuli, která zajistí, že právní předpisy související s jednotným trhem zohlední požadavky týkající se podpory vysoké míry zaměstnanosti, zaručení odpovídající sociální ochrany, boje proti sociálnímu vyloučení a vysoké úrovně vzdělávání, odborné přípravy a ochrany lidského zdraví, aniž by jakkoli omezila uplatňování základních práv, která uznávají členské státy a smlouvy EU;

48. vítá ochotu Komise podporovat přeshraniční činnost podniků zrušením administrativních a daňových překážek, zajištěním vzájemného uznávání elektronické identifikace a elektronického ověřování v celé EU a zlepšit on-line přístup ke zboží a službám;

49. vítá aktualizaci režimu vztahujícího se na služby obecného hospodářského zájmu a státní podporu, což by mimo jiné rozšířilo škálu výjimek z oznámení o státní podpoře v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu, a očekává, že aktualizovaný režim splní požadavky na nezávislost na místní úrovni a subsidiaritu stanovenou v protokolu č. 26 SFEU; žádá Komisi, aby zajistila provázanost mezi touto aktualizací a ohlášeným sdělením o rámci kvality pro služby obecného zájmu, a vyzývá tedy Komisi, aby zvažila možnost zveřejnění tohoto rámce až v roce 2011;

50. v této souvislosti žádá Komisi, aby stanovila ambiciózní evropskou agendu sociálního bydlení, která by posílila její úlohu v politikách sociálního začleňování v příští generaci strukturálních fondů a potvrdila, že funkce, jež má sociální bydlení jako veřejná služba, mají být stanoveny na úrovni členských států;

51. aktivně se zapojí do diskuse zahájené bílou knihou o budoucnosti dopravy; podporuje přechod k dopravě šetrnější k životnímu prostředí; vítá přezkum hlavních směrů TEN-T a požaduje, aby jim byl v rámci finančního výhledu po roce 2013 přidělen dostatečný rozpočet;

52. připomíná svůj závazek v oblasti zlepšení mobility v evropských městech a žádá, aby akční plán pro městskou mobilitu mohl být prováděn prostřednictvím finanční podpory Evropské unie.

VII. ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

VÝBOR REGIONŮ

53. požaduje společnou zemědělskou politiku (SZP) znovu definovanou na základě jasných pokynů a dlouhodobé perspektivy, na niž budou vyčleněny dostatečné finanční prostředky;

54. žádá, aby politika rozvoje venkova byla posílena, co se týče rozpočtu a v souladu s politikou soudržnosti, aby byla zajištěna provázanost činností stejného druhu v rámci jednoho územního celku a byly splněny cíle soudržnosti;

55. domnívá se, že SZP po roce 2013 musí nalézt novou rovnováhu ve své podpoře ve prospěch zaměstnanosti a zachování zemědělství v ohrožených oblastech. Přepracovaná SZP se musí vyhnout nerovnému zacházení, co se týče způsobů podpory různým druhům výroby a různým územním celkům; za tímto účelem doporučuje upustit od historických kritérií, ale staví se proti veškerým snahám o radikální reformu, která by ukončila podpory příjmů a zrušila by intervenční opatření na trzích;

⁽²⁾ Viz odstavec 16 usnesení EP P7_TA-PROV(2010)0442.

56. domnívá se, že regiony se již nadále nemohou spokojit s postavením pouhého spolufinancovatele, aniž by byly aktivně zapojeny do výběru směrů a pravidel provádění a řízení;

57. podporuje snahu Evropské komise zavést novou společnou rybářskou politiku jako nedílnou součást integrované námořní politiky, která zaručí udržitelnost populací ryb i obživu obyvatel na evropském pobřeží; vítá podporu udělenou návrhu Výboru soustředit všechny zdroje určené pro rybolov, akvakulturu a integrovanou námořní politiku do jednoho nástroje.

VIII. OBČANSKÁ AGENDA: SVOBODA, BEZPEČNOST A PRÁVO

VÝBOR REGIONŮ

58. je přesvědčen, že místní a regionální orgány musí plnit důležitou úlohu v provádění akčního plánu Stockholmského programu, a žádá, aby vedoucími zásadami veškeré činnosti a právních předpisů v této oblasti byla základní práva;

59. je odhodlán spolupracovat s ostatními orgány a agenturami EU, členskými státy a místními a regionálními orgány, aby dodal konkrétní význam občanství Unie a posílil pocit evropské identity nejen prostřednictvím bohaté kulturní a jazykové rozmanitosti, regionálního kulturního dědictví a tradic Evropy, ale také aktivnější a plnohodnotnější demokratickou účastí občanů Unie v regionech a oblastech, z nichž pocházejí;

60. pevně věří v EU otevřenou vůči světu, a proto podporuje úsilí o další budování komplexní evropské přistěhovalecké a azylové politiky založené na dodržování základních práv a svobod a reagující na nelegální přistěhovalectví a zdůrazňující solidaritu; zdůrazňuje klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů při řízení migračních proudů a zajišťování integrace přistěhovalců;

61. podporuje další vývoj pevného občanskoprávního a trestněprávního rámce na hmotné i procesní úrovni.

IX. EVROPA VE SVĚTĚ

VÝBOR REGIONŮ

62. uznává rozhodující přínos evropské politiky sousedství k politické stabilitě a hospodářskému rozvoji v partnerských zemích a angažuje se pro posílení své subnárodní úrovně, zejména v kontextu přezkumu politiky, jenž má být proveden v roce 2011; znovu zdůrazňuje potřebu posílit přeshraniční, meziregionální a územní spolupráci a budování institucí na místní a regionální úrovni v partnerských zemích;

63. domnívá se, že úspěch Unie pro Středomoří do velké míry závisí na zapojení regionů a měst, a proto požaduje, aby mělo Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM) hlavní úlohu v zajišťování výměn osvědčených postupů a v přispívání ke spouštění nových projektů spolupráce;

64. znovu vyjadřuje svoji podporu rozvoji územního a subnárodního rozměru Východního partnerství, a proto označuje, že v první polovině roku 2011 uspořádá konferenci místních a regionálních orgánů Východního partnerství a EU;

65. nadále sleduje proces rozšíření Unie a zaměřuje se na situaci místních a regionálních orgánů v kandidátských a potenciálních kandidátských zemích. Specifické pracovní skupiny a smíšené poradní výbory budou pokračovat ve své činnosti v této oblasti. Lze rovněž uvažovat o vytvoření smíšeného poradního výboru s Černou Horou, Albánií nebo Srbskem poté, co jim bude udělen status kandidátské země;

66. opakuje svoji podporu rozvojovým cílům tisíciletí; přeje si, aby přezkum evropské rozvojové politiky a evropský konsensus odpovídaly směru, který již byl vytyčen ve sdělení o místních orgánech jako aktérech rozvoje, v němž je zdůrazněno postavení, úloha a přidaná hodnota těchto orgánů v těchto oblastech politik; s cílem podpořit výměny a dát místním a regionálním orgánům prostor k vyjádření jejich politických názorů v oblasti rozvojové spolupráce uspořádá spolu s Evropskou komisí podruhé konferenci o decentralizované spolupráci a vytvoří portál decentralizované spolupráce.

V Bruselu dne 2. prosince 2010

předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO